

## บทที่ 4

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากิจกรรมเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้วิจัยดำเนินการวิจัยเป็น 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางในการสร้างกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ ตอนที่ 2 สร้างและตรวจสอบคุณภาพกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ ตอนที่ 3 ศึกษาผลการใช้กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะและตอนที่ 4 ศึกษาความคิดเห็นต่อการใช้กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

#### **ตอนที่ 1 ผลศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางในการสร้างกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น**

ผู้วิจัยกำหนดการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) การศึกษาเอกสาร งานวิจัยและแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ 2) การสัมภาษณ์และสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาจิตสาธารณะของนักเรียนในปัจจุบัน รวมถึงแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่ง กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้บริหารระดับสูงในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้มีประสบการณ์ด้านพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ส่วนในด้านกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษา 2) รองผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการ 3) ครูหัวหน้างานวิชาการ 4) ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งอยู่โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ตอนย่อยได้แก่

ตอนที่ 1.1 ผลการศึกษาเอกสาร งานวิจัยและแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนากิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยประยุกต์ ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านจิตสาธารณะ เพื่อให้ได้กรอบแนวคิดที่เหมาะสมในการกำหนดขั้นตอนในกิจกรรม รายละเอียดดังนี้

ตาราง 3 สรุปแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการส่งเสริมจิตสาธารณะ

แนวคิดและทฤษฎี	สาระสำคัญ
ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของ Bandura	เป็นทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม (Social Cognitive Learning Theory) เน้นการเปลี่ยนแปลงที่พฤติกรรมภายในได้เน้นแนวคิด 3 ประการ คือ แนวคิดการเรียนรู้โดยการสังเกต (Observational Learning) แนวคิดของการกำกับตน (Self-Regulation) แนวคิดของการรับรู้ความสามารถของตน (Self-Efficacy) ซึ่งในการเสริมสร้างพฤติกรรมด้านการมีจิตสาธารณะโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมสามารถที่จะทำได้โดยให้ผู้เรียนสังเกตจากตัวแบบจงใจให้ผู้เรียนเกิดความรับรู้และเห็นคุณค่า พร้อมทั้งจะลงมือปฏิบัติตามอย่างเต็มความสามารถ
ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของ Kohlberg	เป็นทฤษฎีที่เชื่อว่าพัฒนาการทางจริยธรรมเป็นผลจากการพัฒนาการของโครงสร้างทางความคิดความเข้าใจเกี่ยวกับจริยธรรมการพัฒนาทางจริยธรรมของเด็กจะไม่ถึงขั้นสูงสุดในอายุ 10 ปี แต่จะมีการพัฒนาขึ้นอีกหลายขั้นจากอายุ 11 - 25 ปี ซึ่งจะมีการใช้เหตุผลเพื่อการตัดสินใจที่จะเลือกกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง แสดงให้เห็นถึงความเจริญของจิตใจของบุคคล การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมไม่ได้ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ของสังคมใดสังคมหนึ่งโดยเฉพาะ แต่เป็นการใช้เหตุผลที่ลึกซึ้งยากแก่การเข้าใจยิ่งขึ้นตามลำดับของวุฒิภาวะทางปัญญา
ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของ Piaget	เป็นทฤษฎีเกี่ยวกับพัฒนาการทางด้านความคิดของเด็กกว่ามีขั้นตอนหรือกระบวนการอย่างไร ซึ่งขั้นปฏิบัติการคิดด้วยนามธรรม (Formal Operational Stage) เริ่มจากอายุ 11-15 ปี นั้นหมายถึงเด็กในวัยนี้จะเริ่มคิดแบบผู้ใหญ่ ความคิดแบบเด็กจะสิ้นสุดลง เด็กจะสามารถที่จะคิดหาเหตุผลนอกเหนือไปจากข้อมูลที่มีอยู่
ทฤษฎีพัฒนาด้านจิตพิสัยของ Bloom	การพัฒนาจิตพิสัยเป็นการพัฒนาคุณภาพทางจิตใจ เพื่อโน้มน้าวให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์โดยมี จุดมุ่งหมายให้เป็นพฤติกรรมที่ถาวรต่อเนื่องในระยะยาว ไม่ใช่เป็นการพัฒนาชั่วคราว ลำดับขั้นการพัฒนาจิตพิสัยตามแนวคิดของ Bloom คือ ขั้นการรับรู้ (Perceiving or Receiving) ขั้นการตอบสนอง (Responding) ขั้นการเห็นคุณค่า (Valuing) ขั้นการจัดระบบ (Organizing) และขั้นการพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย (Characterization)

นอกจากนี้ผู้วิจัยศึกษาเอกสารแนวทางเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้และวิธีการสอน เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านจิตสาธารณะ รวมถึงแนวทางการวัดและประเมินผลคุณธรรม จริยธรรมด้านจิตสาธารณะ เพื่อให้ได้กรอบในการสร้างกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้าง จิตสาธารณะ รายละเอียดดังนี้

แนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะสำหรับนักเรียน มีแนวทางที่หลากหลาย แต่ควรเน้นกระบวนการของการจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ซึ่งแนว การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตเหมาะสม กับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริง ทุกขั้นตอน จนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งหลักในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีหลักการที่สำคัญดังนี้

1. ให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง เช่น
  - 1.1 แสวงหาข้อมูล
  - 1.2 ศึกษาทำความเข้าใจ
  - 1.3 คิดวิเคราะห์
  - 1.4 ตีความ
  - 1.5 แปลความ
  - 1.6 สร้างความหมายแก่ตนเอง
  - 1.7 สังเคราะห์ข้อมูล
  - 1.8 สรุปข้อความรู้
2. ให้ผู้เรียนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ให้มากที่สุด
3. ให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และได้เรียนรู้จากกันและกัน ได้แลกเปลี่ยนข้อมูล ความรู้ ความคิดและประสบการณ์แก่กันและกันให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
4. ให้เรียนได้เรียนรู้ "กระบวนการ" ควบคู่ไปกับ "ผลงาน/ข้อความรู้ที่สรุปได้"
5. ให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน

การเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มีความสุข เป็นสภาพการจัดการเรียนรู้ในบรรยากาศที่ผ่อนคลาย เป็นอิสระ ยอมรับความแตกต่างของบุคคล มีความหลากหลาย ในวิธีการเรียนของผู้เรียนและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองให้เต็ม ศักยภาพซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาอย่างรอบด้าน รักการเรียนรู้อันจะส่งผลให้ผู้เรียนเห็น ความสำคัญของการเรียนรู้ และต้องการเรียนรู้สิ่งต่างๆ อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

แนวทางจัดการเรียนรู้ที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข และสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเพื่อการเรียนรู้มีแนวทางที่สำคัญคือ

1. สิ่งที่เรียนต้องเป็นเรื่องใกล้ตัว มีความหมาย สอดคล้องกับการดำรงชีวิตของผู้เรียน บทเรียนควรจะเริ่มจากง่ายไปหายากและมีความต่อเนื่องในเนื้อหาวิชา

2. กิจกรรมการเรียนต้องมีความหลากหลาย น่าสนใจ เราใจที่จะปฏิบัติเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ได้ลงมือปฏิบัติ สัมผัสจับต้องด้วยตนเองและเป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนากระบวนการคิด ตลอดจนพัฒนาทักษะชีวิตและสังคม

3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน ควรแสดงออกด้วยความรัก ความเมตตา มีความอาหารซึ่งกันและกัน ยอมรับในความแตกต่างซึ่งกันและกัน เชื่อมมั่นในศักยภาพของกันและกัน เปิดโอกาสให้ได้แสดงความสามารถและพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ตามแบบของตนเอง

4. ครูควรให้การเสริมแรงและสนับสนุนให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความสุข เกิดการยอมรับและเห็นคุณค่าของตนเอง มีความกล้าที่จะเผชิญกับปัญหา กล้าที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ มีเจตคติที่ดีต่อตนเอง บุคคลอื่นและสิ่งต่าง ๆ รอบตัว

5. ครูไม่ควรใช้อำนาจกับผู้เรียน ไม่เข้มงวดจนผู้เรียนเกิดความเครียด ซึ่งจะเป็นการสกัดกั้นความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการกล้าแสดงออกที่หลากหลายของผู้เรียน

สรุปได้ว่าการเรียนรู้อย่างมีความสุขนั้น ครูผู้สอนจำเป็นต้องจัดให้เกิดขึ้นตลอดเวลาทั้งในระหว่างการเรียนรู้ และหลังการเรียนรู้แล้ว การที่ครูจะจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสุขนั้น ที่สำคัญครูจะต้องมีความสุขในการจัดการเรียนรู้ด้วย ยอมรับในความสำคัญของผู้เรียน พร้อมทั้งจะเปิดโอกาสที่เหมาะสมให้กับผู้เรียนทุกคน และพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ร่วมกันกับผู้เรียน ซึ่งครูและนักเรียนควรจะมีการปรับปรุงบทบาทของตนเองตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ในส่วนของแนวทางการวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นการวัดทางด้านจิตพิสัย มีวิธีการวัดได้ดังนี้

1) การสังเกตจากครู (Teacher observation) เป็นการสังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนโดยครูเป็นผู้สังเกต ซึ่งจะได้ข้อมูลที่เป็นปรมวลกมิมิ คือได้จากแหล่งข้อมูลจริง ๆ การสังเกตไม่ได้รับกวนหรือก่อความรำคาญให้ผู้ถูกสังเกตมากนัก ข้อมูลที่ได้มักจะเป็นข้อมูลที่แท้จริง และผู้สังเกตสามารถบันทึกเหตุการณ์ หรือพฤติกรรมต่าง ๆ ในขณะที่สังเกตได้ทันที

2) การรายงานตนเองของนักเรียน (Student self-report) วิธีการนี้จะให้นักเรียนเป็นผู้ประเมินตนเอง การประเมินตนเองมีหลายวิธี แต่วิธีที่ให้ผลได้ตรงมากที่สุด คือการพูดคุยกับนักเรียนหรือการสัมภาษณ์ (Interview) และการเขียนตอบการใช้แบบสอบถาม (Questionnaires)

3) การประเมินโดยเพื่อน (Peer ratings) เป็นวิธีการประเมินที่นำมาใช้ในการประเมินด้านจิตพิสัยวิธีหนึ่ง ไม่ค่อยนิยมมากนัก เนื่องจากมีตัวแปรหลายตัวที่ทำให้เกิดความคลาดเคลื่อน เช่นความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนด้วยกันอาจจะไม่ลึกซึ้ง ซึ่งมีผลต่อการให้คะแนนและการแปลผลจากการประเมิน

จากการวิเคราะห์ ผู้วิจัยจึงสรุปแนวคิดและทฤษฎีรวมถึงแนวทางเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้และแนวทางการวัดและประเมินผล และได้นำข้อมูลมาสร้างเป็นแบบสอบถามเพื่อสอบถามผู้บริหารและครูในการนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

ตอนที่ 1.2 ผลการสัมภาษณ์และสอบถามข้อมูลพฤติกรรมด้านจิตสาธารณะและแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2.1 ผลการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ในประเด็นหัวข้อ สภาพของจิตสาธารณะ ปัญหาปัจจุบันและแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์ด้านพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และมีความรู้ความสามารถ ในเรื่องแนวทางหรือกระบวนการจัดการเรียนการสอน จำนวน 4 คน ซึ่งได้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ดังนี้

ตาราง 4 ผลสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ของผู้ทรงคุณวุฒิ

สภาพจิตสาธารณะ	ปัญหาด้านจิตสาธารณะ	แนวทางการสร้างกิจกรรม
1. โรงเรียนขาดการปลูกฝังเรื่องจิตสาธารณะอย่างจริงจัง	1. นักเรียนไม่สนใจกับปัญหา สิ่งแวดล้อม ไม่รักษาสภาพ สิ่งแวดล้อมให้คงอยู่ ไม่คำนึงถึงผู้อื่นหรือผลกระทบ ที่จะเกิดขึ้นภายหลัง	1. ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิด แบบมององค์รวม 2. สร้างบทเรียนให้นักเรียน คิดแบบเชื่อมโยงแบบองค์รวม

ตาราง 4 (ต่อ)

สภาพจิตสาธารณะ	ปัญหาด้านจิตสาธารณะ	แนวทางการสร้างกิจกรรม
<p>2. หลักสูตรสถานศึกษา ไม่กำหนดการจัดกิจกรรมจิตสาธารณะที่ชัดเจน</p> <p>3. ผู้บริหารโรงเรียนและครู รวมไปถึงบุคลากรภายในโรงเรียน ไม่ทำเป็นตัวอย่างของเรื่องจิตสาธารณะ ขาดความรับผิดชอบต่อสังคม ขาดการพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรม</p> <p>4. ชุมชนเพิกเฉยต่อเรื่องความสำคัญของจิตสาธารณะ ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องที่จะพัฒนานักเรียนในเรื่องจิตสาธารณะอย่างจริงจัง</p>	<p>2. นักเรียนไม่เห็นความสำคัญของการขาดจิตสาธารณะ ไม่สนใจทรัพยากรของโรงเรียนที่มีการใช้ร่วมกัน</p> <p>3. นักเรียนขาดความรับผิดชอบ ขาดระเบียบวินัยในการใช้ของส่วนรวม</p> <p>4. การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ ไม่รักษาสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดมลภาวะต่างๆ เช่นมลภาวะทางอากาศ มลภาวะทางน้ำ เป็นต้น</p>	<p>3. กิจกรรมที่ทำให้นักเรียนรู้จักจิตสำนึกสาธารณะคือการไปเรียนในสถานที่จริง หรือสร้างสถานการณ์จำลอง</p> <p>4. สร้างกระบวนการให้เห็นเป็นตัวอย่าง</p> <p>5. กิจกรรมจะต้องคำนึงถึงจิตวิทยา</p> <p>6. กิจกรรมสมมติใช้ในกิจกรรมลูกเสือเนตรนารี ยุวกาชาด ผู้นำเพ็ญประโยชน์ที่มีอยู่</p> <p>7. กิจกรรมควรใช้แบบกิจกรรมกลุ่ม เป็นผู้นำกลุ่มเป็นผู้ตาม</p> <p>8. การมีส่วนร่วม</p>

1.2.2 ผลการสอบถามข้อมูลในด้านแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียน รอง/ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูหัวหน้ากลุ่มสาระกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 40 โรงเรียน รวมแบบสอบถาม 160 ฉบับ โดยแบ่งเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ หลักการ จัดกิจกรรมเสริมสร้างนักเรียนให้มีจิตสาธารณะ แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้าง จิตสาธารณะและการวัดผลและประเมินผล ปรากฏผลดังนี้

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละข้อมูลของประชากร จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
<b>เพศ</b>		
ชาย	53	33.10
หญิง	107	69.90
<b>รวม</b>	<b>160</b>	<b>100.00</b>
<b>วุฒิการศึกษา</b>		
ปริญญาตรี	84	52.50
ปริญญาโท	76	47.50
<b>รวม</b>	<b>160</b>	<b>100.00</b>
<b>สถานะ</b>		
ผู้อำนวยการโรงเรียน	40	25.00
รอง/ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน	40	25.00
ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ	40	25.00
ครูหัวหน้ากลุ่มสาระกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	40	25.00
<b>รวม</b>	<b>160</b>	<b>100.00</b>

จากตาราง 5 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 66.90 และเป็นเพศชาย จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 33.10 มีวุฒิการศึกษาปริญญาโท จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 47.50 และวุฒิปริญญาตรี จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 52.50 และเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 รองหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 และครูหัวหน้ากลุ่มสาระกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แนวทางในเรื่องหลักการ  
จัดกิจกรรมเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียน

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
1	โรงเรียนควรมีการกำหนดจุดประสงค์และแนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม	4.64	0.50	มากที่สุด
2	การจัดกิจกรรมควรจัดให้เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของผู้เรียน	4.59	0.51	มากที่สุด
3	การจัดกิจกรรมควรให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัดและความสามารถของผู้เรียน	4.45	0.51	มาก
4	ควรมีการบูรณาการด้านวิชาการในแต่ละกิจกรรมที่สามารถนำมาใช้ในชีวิตจริง	4.42	0.51	มาก
5	กิจกรรมควรเน้นความสำคัญในการใช้กระบวนการกลุ่ม ฝึกให้คิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์จินตนาการที่เป็นประโยชน์	4.54	0.51	มากที่สุด
6	ควรคำนึงถึงจำนวนสมาชิกให้เหมาะสมกับลักษณะของกิจกรรม	4.42	0.51	มาก
7	ควรกำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสม	4.56	0.51	มากที่สุด
8	การจัดกิจกรรมควรให้ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการ โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา	4.70	0.47	มากที่สุด
9	ในการจัดกิจกรรมควรยึดหลักการมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วม	4.53	0.51	มากที่สุด
10	มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมควรใช้วิธีที่หลากหลายและสอดคล้องกับกิจกรรมอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	4.45	0.52	มาก
<b>เฉลี่ยรวม</b>		<b>4.53</b>	<b>0.15</b>	<b>มากที่สุด</b>



จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่าแนวทางในเรื่องหลักการจัดกิจกรรมเสริมสร้างนักเรียนให้มีจิตสาธารณะในภาพรวมอยู่ในระดับความสำคัญมากที่สุด ( $\bar{x}$  = 4.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีระดับความสำคัญมากที่สุด คือ การจัดกิจกรรมควรให้ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการ โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา ( $\bar{x}$  = 4.70) รองลงมาคือโรงเรียนควรมีการกำหนดจุดประสงค์และแนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม ( $\bar{x}$  = 4.64) การจัดกิจกรรมควรให้เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของผู้เรียน ( $\bar{x}$  = 4.59) ตามลำดับ และข้อที่มีระดับความสำคัญน้อยที่สุด คือ ควรมีการบูรณาการด้านวิชาการในแต่ละกิจกรรมที่สามารถนำมาใช้ในชีวิตจริงและควรคำนึงถึงจำนวนสมาชิกให้เหมาะสมกับลักษณะของกิจกรรม ( $\bar{x}$  = 4.42)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แนวทางในเรื่องแนวการจัดกิจกรรมเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียน

ข้อที่	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความสำคัญ
1	สถานศึกษาควรมีการดำเนินการร่วมกับชุมชนเพื่อกำหนดคุณลักษณะของนักเรียนที่มีจิตสาธารณะไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา	4.41	0.52	มาก
2	ครูควรให้ความสำคัญตามความสนใจและความถนัดตามธรรมชาติและความสามารถผู้เรียน	4.66	0.49	มากที่สุด
3	การจัดกิจกรรมควรเน้นเกื้อกูลส่งเสริมการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระและสอดแทรกเรื่องจิตสาธารณะ	4.56	0.51	มากที่สุด
4	การจัดกิจกรรมควรคำนึงถึงการปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกในการทำประโยชน์ต่อสังคม	4.53	0.53	มากที่สุด
5	การจัดกิจกรรมควรมีการคำนึงถึงการสร้างเสริมความรู้สึกรักและเห็นคุณค่าในตัวเองของผู้เรียน	4.68	0.48	มากที่สุด
6	การจัดกิจกรรมควรเน้นการพัฒนาวุฒิภาวะทางอารมณ์ศีลธรรม จริยธรรมให้ผู้เรียนมีความสมดุลทั้งทางร่างกาย อารมณ์และสังคม	4.43	0.53	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
7	การจัดกิจกรรมควรเน้นพัฒนาทักษะชีวิตที่สร้าง ภูมิคุ้มกันให้ผู้เรียนแสวงหาการใช้ข้อมูล การคิด การวางแผน การตัดสินใจแก้ปัญหาอย่างมีเป้าหมาย	4.39	0.50	มาก
8	การจัดกิจกรรมควรใช้ทักษะการทำงานเป็นทีมการ สร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น ทักษะการปรับตัวอยู่ร่วม กับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข	4.54	0.52	มากที่สุด
9	การจัดกิจกรรมควรมุ่งสร้างเสริมนิสัยรักการทำงาน เพื่อให้รู้และเข้าใจตนเอง โดยมุ่งมั่นที่จะทำงานให้ สำเร็จและมีความภูมิใจในผลงานตนเอง	4.63	0.51	มากที่สุด
10	การจัดกิจกรรมควรมุ่งสร้างนิสัยรักท้องถิ่น	4.38	0.51	มาก
11	การจัดกิจกรรมควรส่งเสริมความจงรักภักดีต่อสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เลื่อมใสในการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข	4.42	0.54	มาก
12	การจัดกิจกรรมควรส่งเสริมให้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	4.38	0.51	มาก
13	การจัดกิจกรรมควรส่งเสริมให้รู้จักเลือกฟัง ดู อ่าน สารสนเทศ ซึ่งมีบทบาทต่อการดำรงชีวิตของผู้เรียน	4.46	0.52	มาก
<b>เฉลี่ยรวม</b>		<b>4.50</b>	<b>0.13</b>	<b>มากที่สุด</b>

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่าแนวทางในเรื่องแนวการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้าง  
จิตสาธารณะสำหรับนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับความสำคัญมากที่สุด ( $\bar{x} = 4.50$ ) เมื่อ  
พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีระดับความสำคัญมากที่สุด คือ การจัดกิจกรรมควรมีการ  
คำนึงถึงการสร้างเสริมความรู้สึกและเห็นคุณค่าในตัวเองของผู้เรียน ( $\bar{x} = 4.68$ ) รองลงมาคือ ครู  
ให้ความสำคัญตามความสนใจและความถนัด ตามธรรมชาติและความสามารถผู้เรียน ( $\bar{x} = 4.66$ )  
และการจัดกิจกรรมควรมุ่งสร้างเสริมนิสัยรักการทำงานเพื่อให้รู้และเข้าใจตนเอง โดยมุ่งมั่นที่จะ  
ทำงานให้สำเร็จและมีความภูมิใจในผลงานตนเอง ( $\bar{x} = 4.63$ ) ตามลำดับ และข้อที่มีระดับ  
ความสำคัญน้อยที่สุด คือ การจัดกิจกรรมควรมุ่งสร้างนิสัยรักท้องถิ่นและการจัดกิจกรรม  
ควรส่งเสริมให้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ( $\bar{x} = 4.38$ )

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแนวทางการวัดผล  
และประเมินผลจิตสาธารณะสำหรับนักเรียน

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
1	ควรมีการดำเนินการประเมินผลในเรื่องการเข้าร่วมกิจกรรมด้วยวิธีการที่หลากหลายตามสภาพจริง	4.57	0.52	มากที่สุด
2	ครูที่ปรึกษาทำหน้าที่ดูแลพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.66	0.49	มากที่สุด
3	ครูที่ปรึกษากิจกรรมได้ทำหน้าที่รายงานเวลาและพฤติกรรมกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียน โดยจัดทำเป็นเอกสารหลักฐาน	4.40	0.52	มาก
4	ครูที่ปรึกษาได้ทำหน้าที่ติดตามและพัฒนาผู้เรียนในกรณีที่ผู้เรียนไม่เข้าร่วมกิจกรรม	4.64	0.51	มากที่สุด
5	จัดให้ผู้เรียนมีหลักฐานการเข้าร่วมกิจกรรมพร้อมทั้งแบบแสดงผลการปฏิบัติกิจกรรมและพัฒนาการด้านจิตสาธารณะ	4.44	0.52	มาก
6	นักเรียนมีการประเมินตนเองและเพื่อนในการร่วมกิจกรรม	4.45	0.51	มาก
7	ควรมีการกำหนดให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการติดตามพัฒนาการของผู้เรียนเป็นระยะโดยบันทึกความเห็นสรุปพัฒนาการและการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน	4.66	0.49	มากที่สุด
8	ควรมีการกำหนดเกณฑ์การผ่านกิจกรรม	4.57	0.52	มากที่สุด
9	มีการกำหนดเกณฑ์การผ่านจุดประสงค์ที่สำคัญให้ผู้เรียนต้องผ่านแต่ละกิจกรรม	4.53	0.53	มากที่สุด
10	มีการประเมินผลความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองตามศักยภาพ	4.41	0.52	มาก
<b>เฉลี่ยรวม</b>		<b>4.53</b>	<b>0.18</b>	<b>มากที่สุด</b>

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่าแนวทางการวัดผลประเมินผลในภาพรวมอยู่ในระดับความสำคัญมากที่สุด ( $\bar{x} = 4.53$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีระดับความสำคัญมากที่สุด คือ ครูที่ปรึกษาทำหน้าที่ดูแลพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม และการกำหนดให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการติดตามพัฒนาการของผู้เรียนเป็นระยะโดยบันทึกความเห็น สรุปพัฒนาการและการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน ( $\bar{x} = 4.66$ ) รองลงมา คือ ครูที่ปรึกษาได้ทำหน้าที่ติดตามและพัฒนาผู้เรียนในกรณีที่ผู้เรียนไม่เข้าร่วมกิจกรรม ( $\bar{x} = 4.64$ ) และข้อที่มีระดับความสำคัญน้อยที่สุด คือ ครูที่ปรึกษากิจกรรมได้ทำหน้าที่รายงานเวลาและพฤติกรรมเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียน โดยจัดทำเป็นเอกสารหลักฐาน ( $\bar{x} = 4.40$ )

ตาราง 9 ผลวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

เอกสาร	ผู้ทรงคุณวุฒิ	ผู้บริหารและครู
กระบวนการสร้างจิตสาธารณะ ต้องใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย และควรเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมีวิธีการสอนในลักษณะต่าง ๆ เช่น 1. การใช้บทบาทของผู้นำ 2. การใช้การสื่อสารแบบรวมศูนย์ 3. การใช้สถานการณ์จำลอง ผสานกับเทคนิคการประเมินผลจากสภาพจริง 4. การใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ผ่านสื่อ 5. การใช้ตัวแบบที่เป็นตัวอย่างที่ดีในสังคม 6. เหมาะสมกับกลุ่มวัยและห้วงเวลา 7. เน้นการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมการพัฒนา	1. ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิดแบบมององค์รวม 2. สร้างบทเรียนให้นักเรียนคิดแบบเชื่อมโยงแบบองค์รวม 3. กิจกรรมที่ทำให้นักเรียนรู้จักจิตสำนึกสาธารณะคือการไปเรียนในสถานที่จริง หรือสร้างสถานการณ์จำลอง 4. สร้างกระบวนการให้เห็นเป็นตัวอย่าง 5. กิจกรรมจะต้องคำนึงถึงจิตวิทยา 6. กิจกรรมสมารถใช้ในกิจกรรมลูกเสือเนตรนารี ยุวกาชาด ผู้นำเพื่อประโยชน์ที่มีอยู่	1. การจัดกิจกรรมควรให้ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการ โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา 2. การจัดกิจกรรมควรเหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของผู้เรียน 3. โรงเรียนควรมีการกำหนดจุดประสงค์และแนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม 4. การจัดกิจกรรมควรมีการคำนึงถึงการสร้างเสริมความรู้สึกและเห็นคุณค่าในตัวเองของผู้เรียน 5. ครูให้ความสำคัญตามความสนใจและความถนัด และความสามารถผู้เรียน

ตาราง 9 (ต่อ)

เอกสาร	ผู้ทรงคุณวุฒิ	ผู้บริหารและครู
<p>8. ผู้เรียนได้มีโอกาสประเมินค่าและใช้เหตุผลประกอบการพัฒนา</p> <p>9. เชื่อมโยงกับความเป็นจริงของสังคม</p> <p>10. ควรให้ผู้เรียนได้ย้อนคิดเชื่อมโยงกับชีวิตจริงที่สัมผัสได้ โดยเฉพาะกับความเป็นจริงที่ผู้เรียนเผชิญอยู่</p>	<p>7. กิจกรรมควรใช้แบบกิจกรรมกลุ่มเป็นผู้นำกลุ่มเป็นผู้ตาม</p> <p>8. การมีส่วนร่วม</p>	<p>6. การจัดกิจกรรมควรมุ่งสร้างเสริมนิสัยรักการทำงานเพื่อให้รู้และเข้าใจตนเองโดยมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จและมี ความภูมิใจในผลงานตนเอง</p> <p>7. ครูที่ปรึกษาทำหน้าที่ดูแลพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม</p> <p>8. ครูที่ปรึกษาได้ทำหน้าที่ติดตามและพัฒนาผู้เรียนในกรณีที่ผู้เรียนไม่เข้าร่วมกิจกรรม</p> <p>9. มีการดำเนินการประเมินผล การเข้าร่วมกิจกรรมด้วยวิธีการ ที่หลากหลายตามสภาพจริง</p> <p>10. มีการกำหนดเกณฑ์การผ่านกิจกรรม</p>

จากตาราง 9 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลพื้นฐานจากเอกสาร ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการและครูหัวหน้ากลุ่มสาระกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยเลือกข้อมูลที่มีลักษณะในแนวทางเดียวกันเดียวกัน มาใช้เป็นแนวทางในการร่างกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งข้อมูลที่ได้คือ กระบวนการสร้างจิตสาธารณะต้องใช้กลยุทธ์ที่หลากหลายและควรเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กิจกรรมควรใช้แบบกิจกรรมกลุ่ม ใช้ตัวแบบที่เป็นตัวอย่างที่ดีในสังคม ให้ผู้เรียนได้ย้อนคิดเชื่อมโยงกับชีวิตจริงที่สัมผัสได้ โดยเฉพาะกับความเป็นจริงที่ผู้เรียนเผชิญอยู่ การเรียนรู้จากสถานที่จริงและครูให้ความสำคัญตามความสนใจและความถนัดและความสามารถผู้เรียน รวมไปถึงการดำเนินการประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลายตามสภาพจริง เป็นต้น

## ตอนที่ 2 ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากผลการศึกษาข้อมูลในตอนต้นที่ 1 ผู้วิจัยได้แนวทางที่มาสสร้างกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ ดังนี้ กระบวนการสร้างจิตสาธารณะต้องใช้กลยุทธ์ที่หลากหลายและควรเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กิจกรรมควรใช้แบบกิจกรรมกลุ่ม ใช้ตัวแบบที่เป็นตัวอย่างที่ดีในสังคม ให้ผู้เรียนได้ย้อนคิดเชื่อมโยงกับชีวิตจริงที่สัมผัสได้โดยเฉพาะกับความเป็นจริงที่ผู้เรียนเผชิญอยู่ ครูให้ความสำคัญตามความสนใจและความถนัดและความสามารถผู้เรียน มีการประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลายตามสภาพจริง รวมถึงเครื่องมือวัดและประเมินผลต่างๆ โดยใช้วิธีการเชิงคุณภาพเป็นหลักและใช้วิธีการเชิงปริมาณเป็นส่วนยืนยันความเหมาะสมของกิจกรรม ผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษาเป็น 2 ตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

### ตอนที่ 2.1 ผลการสร้างกิจกรรมกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากผลการศึกษาข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎี รวมถึงแนวทางการสร้างกิจกรรม นำมาร่างกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งต้องประกอบดังนี้

1. หลักการและเหตุผล คือ เหตุผลที่นำไปสู่การเสริมสร้างจิตสาธารณะ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงจากกระแสโลกาภิวัตน์ ปัญหาการขาดจิตสาธารณะของเยาวชนและแนวทางการเสริมสร้างจิตสาธารณะในสถานศึกษาร่วมกับการพิจารณาข้อมูลที่ได้จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและสภาพปัญหาในการดำเนินการกิจกรรม

2. แนวคิดพื้นฐาน คือ ความหมายของพฤติกรรม ประเภทของพฤติกรรม องค์ประกอบของพฤติกรรม วิธีการศึกษาพฤติกรรม เป้าหมายและความสำคัญของการศึกษาพฤติกรรม และแนวทัศนะของกลุ่มจิตวิทยาเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์ อันจะเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจและนำไปสู่การพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะต่อไป

3. วิธีการจัดการเรียนรู้ คือ การจัดกิจกรรมที่ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การพัฒนาความคิดและความสามารถโดยอาศัยประสบการณ์และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและสิ่งแวดล้อม ผู้วิจัยจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมีวิธีการสอนที่หลากหลาย และสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 เพื่อให้ให้นักเรียนมีการพัฒนาจิตพิสัยตามลำดับขั้นของ Bloom คือ ขั้นการรับรู้ (Perceiving or Receiving) ขั้นตอบสนอง (Responding) ขั้นการเห็นคุณค่า (Valuing) และขั้นการจัดระบบ (Organizing) ขั้นการสร้างลักษณะนิสัย (Characterization)

4. วัตถุประสงค์ คือ เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมด้านจิตสาธารณะสำหรับนักเรียน  
 5. โครงสร้างกิจกรรม ผู้วิจัยกำหนดกิจกรรมเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในลักษณะของหน่วยการเรียนรู้ จำนวน 3 หน่วย 6 แผนการจัดกิจกรรม ดังนี้

5.1 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 จิตผ่องใส จิตสาธารณะ ประกอบด้วย

- 1) แผนการจัดกิจกรรมที่ 1 จิตสาธารณะ พาสะอาด
- 2) แผนการจัดกิจกรรมที่ 2 ชื่นชม นิยมคนจิตสาธารณะ

5.2 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ชุมชนสวยด้วยจิตสาธารณะ ประกอบด้วย

- 1) แผนการจัดกิจกรรมที่ 1 โรงเรียนสวย ด้วยมือเรา
- 2) แผนการจัดกิจกรรมที่ 2 อาสาผู้อื่น สรรสร้างชุมชน

5.3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 จิตสาธารณะ จิตแห่งความดี ประกอบด้วย

- 1) แผนการจัดกิจกรรมที่ 1 แบ่งปัน ประสพการณ์ จิตสาธารณะ
- 2) แผนการจัดกิจกรรมที่ 2 ต้นแบบความดี วิถีจิตสาธารณะ

โดยใช้เวลาดำเนินการจัดกิจกรรม 32 ชั่วโมง

6. เนื้อหา คือ สาระสำคัญที่เรียบเรียงขึ้นเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

7. การวัดและประเมินผล ใช้หลักการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) เป็นแนวทางในการวัดและประเมินประสิทธิผลของกิจกรรมตลอดระยะเวลาในการจัดกิจกรรม โดยการใช้การสังเกตคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมด้านจิตสาธารณะ โดยให้ครูเป็นผู้ประเมิน โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมด้านจิตสาธารณะ เป็นการประเมินหลังการจัดกิจกรรม แต่ละหน่วยการเรียนรู้ ทั้งหมด 3 หน่วยการเรียนรู้

ตอนที่ 2.2 ผลการประเมินคุณภาพกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้วิจัยนำกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน ประเมินคุณภาพและพิจารณาความเหมาะสมของกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปรากฏผลดังนี้

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณภาพความเหมาะสมของ  
กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น  
ของผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ	รายการประเมินกิจกรรม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
	<b>หลักการและแนวคิดขั้นพื้นฐาน</b>			
1.	มีการนำหลักการและเหตุผลมากำหนดจุดประสงค์และ แนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ	4.86	0.38	มากที่สุด
2.	กิจกรรมมีความเหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของผู้เรียน	4.71	0.76	มาก
3.	การจัดกิจกรรมมีการคำนึงถึงการสร้างเสริมความรู้สึก และเห็นคุณค่าในตัวเองของผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
	<b>วัตถุประสงค์</b>			
4.	วัตถุประสงค์มีความเหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้	3.86	0.69	มากที่สุด
5.	การจัดกิจกรรมคำนึงถึงการปลูกฝังและสร้างจิตสำนึก ในการทำประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคม	4.29	0.76	มากที่สุด
6.	การจัดกิจกรรมมุ่งสร้างเสริมนิสัยรักการทำงานเพื่อ ให้รู้และเข้าใจตนเอง โดยมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ และมีความภูมิใจในผลงานตนเอง	4.71	0.49	มากที่สุด
	<b>ด้านโครงสร้าง เนื้อหาและกระบวนการจัดการเรียนรู้</b>			
7.	กิจกรรมเน้นความสำคัญในการใช้กระบวนการกลุ่ม ฝึกให้คิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์จินตนาการที่เป็น ประโยชน์	4.85	0.38	มากที่สุด
8.	ในการจัดกิจกรรม ใช้การยึดหลักการมีส่วนร่วม โดยเปิด โอกาสให้ครู ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วม	4.71	0.49	มาก
9.	การจัดกิจกรรมกำหนดเนื้อหา ชี้นำงาน/ภาระงาน อย่างเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
10.	การจัดกิจกรรมใช้ทักษะการทำงานเป็นที่มาการสร้าง ความสัมพันธ์กับผู้อื่น ทักษะการปรับตัวอยู่ร่วมกับ ผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข	4.71	0.49	มากที่สุด
11.	กิจกรรมมีความหลากหลายและสามารถปฏิบัติได้จริง	4.71	0.49	มากที่สุด



ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมินกิจกรรม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
	<b>ด้านโครงสร้าง เนื้อหาและกระบวนการจัด การเรียนรู้</b>			
12.	กำหนดเวลาในโครงสร้างการจัดกิจกรรมมีความ เหมาะสม	4.43	0.53	มาก
13.	ครูที่ปรึกษาทำหน้าที่ดูแลพัฒนาผู้เรียนให้เกิด คุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.71	0.49	มากที่สุด
14.	ครูที่ปรึกษากิจกรรมได้ทำหน้าที่รายงานเวลาและ พฤติกรรมกรการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียน โดยจัดทำ เป็นเอกสารหลักฐาน	4.57	0.53	มากที่สุด
15.	ครูที่ปรึกษาได้ทำหน้าที่ติดตามและพัฒนาผู้เรียน ในกรณีที่ผู้เรียนไม่เข้าร่วมกิจกรรม	4.43	0.79	มาก
	<b>ด้านการวัดผลและประเมินผล</b>			
16.	มีการกำหนดให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการติดตาม พัฒนาการ ของผู้เรียนเป็นระยะโดยบันทึกความเห็น สรุปพัฒนาการและการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน	4.43	0.79	มาก
17.	การวัดและประเมินผลระบุเครื่องมือวัดและประเมินไว้ อย่างชัดเจน	4.86	0.38	มากที่สุด
18.	การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับตัวชี้วัดหรือ จุดประสงค์การเรียนรู้	4.86	0.38	มากที่สุด
19.	มีการกำหนดเกณฑ์การผ่านจุดประสงค์ที่สำคัญให้ ผู้เรียนต้องผ่านแต่ละกิจกรรม	4.86	0.38	มากที่สุด
20.	มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมโดยวิธีที่ หลากหลายและสอดคล้องกับกิจกรรมอย่างเป็นระบบ	4.71	0.76	มากที่สุด
	<b>เฉลี่ยรวม</b>	<b>4.66</b>	<b>0.34</b>	<b>มากที่สุด</b>

จากตาราง 10 พบว่ากิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีคุณภาพความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{x} = 4.66$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ การจัดกิจกรรมมีการคำนึงถึงการสร้างเสริมความรู้สึกและเห็นคุณค่าในตัวเองของผู้เรียน, การจัดกิจกรรมกำหนดชิ้นงาน/ภาระงานอย่างเหมาะสม ( $\bar{x} = 5.00$ ) รองลงมาคือ มีการนำหลักการและเหตุผลมากำหนดจุดประสงค์และแนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ, การวัดและประเมินผลระบุเครื่องมือวัดและประเมินไว้อย่างชัดเจน, การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับตัวชี้วัดหรือจุดประสงค์การเรียนรู้, มีการกำหนดเกณฑ์การผ่านจุดประสงค์ที่สำคัญให้ผู้เรียนต้องผ่านแต่ละกิจกรรม ( $\bar{x} = 4.86$ ) และข้อที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด คือ วัดจุดประสงค์ที่มีความเหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ ( $\bar{x} = 3.86$ )

### ตอนที่ 3 ผลการใช้กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การศึกษาผลการใช้กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยทำการทดลองกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนวัดบ้านดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 จำนวน 30 คน ทำการทดลองระหว่างวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560 ถึง 15 มีนาคม พ.ศ. 2560 โดยใช้เวลาในชั่วโมงกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และกิจกรรมเพื่อสาธารณะประโยชน์ รวมทั้งสิ้น 32 ชั่วโมง ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ผลคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะของนักเรียน โดยใช้การสังเกตเพื่อดูพัฒนาการหรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านจิตสาธารณะที่เกิดขึ้นหลังจากการจัดกิจกรรมในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ จำนวน 3 ครั้ง โดยให้ครูเป็นผู้สังเกต จำนวน 3 คน ประกอบด้วย ครูที่ปรึกษา ครูผู้สอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและผู้วิจัย ซึ่งมีผลดังนี้

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ข้อมูลด้านการมีจิตสาธารณะ  
หลังการเรียนรู้หน่วยที่ 1

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ขั้นพฤติกรรม
	<b>ด้านการมีจิตสาธารณะในตนเอง</b>			
1	นักเรียนใช้สิ่งของต่าง ๆ ของโรงเรียนอย่างประหยัด ใช้แค่เพียงพอกับการใช้งานเท่านั้น	3.39	0.66	การเห็นคุณค่า
2	นักเรียนแจ้งให้ครูหรือภารโรงทราบเมื่อพบสมบัติ ต่าง ๆ ของส่วนรวมชำรุดเสียหายเพื่อจะได้ซ่อมแซม	3.71	0.76	การจัดระบบ
3	เมื่อรับประทานอาหารกลางวันเสร็จนักเรียนจะ เก็บล้างหรือเก็บภาชนะของโรงเรียนให้เรียบร้อย	3.20	0.53	การเห็นคุณค่า
4	นักเรียนทิ้งขยะลงถังขยะหรือในที่ที่รองรับ	3.40	0.63	การเห็นคุณค่า
5	นักเรียนทำหน้าที่เวรหรือเขตรับผิดชอบ	3.42	0.60	การเห็นคุณค่า
6	นักเรียนร่วมทำงานกลุ่มด้วยความเต็มใจ	3.42	0.63	การเห็นคุณค่า
7	นักเรียนไม่ขีดเขียนโต๊ะหรือเก้าอี้นักเรียน	3.31	0.56	การเห็นคุณค่า
8	นักเรียนไม่ฉีกหรือขีดเขียนหนังสือที่ยืมเรียนหรือ หนังสือห้องสมุด	3.36	0.50	การเห็นคุณค่า
	<b>ด้านการมีจิตสาธารณะต่อผู้อื่น</b>			
9	นักเรียนช่วยแบ่งปันสิ่งของให้กับเพื่อนที่ขาดแคลน เช่น กระดาษ ปากกา ยางลบ เป็นต้น	3.37	0.80	การเห็นคุณค่า
10	นักเรียนนำสิ่งของหรือเงินมาบริจาค เมื่อโรงเรียน ร้องขอ	3.80	0.64	การจัดระบบ
11	เมื่อครูต้องการความช่วยเหลือ นักเรียนจะรับอาสา ช่วยเหลืองานครูทันที	3.27	0.65	การเห็นคุณค่า
12	นักเรียนรับอาสาเพื่อนในการเก็บหรือรวบรวมงานส่งครู	3.33	0.62	การเห็นคุณค่า
13	นักเรียนชื่นชมยินดีเมื่อเพื่อนได้รับรางวัล	3.48	0.57	การเห็นคุณค่า

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ขั้นพฤติกรรม
<b>ด้านการมีจิตสาธารณะต่อผู้อื่น</b>				
14	นักเรียนไม่โกรธหรือต่อว่าเพื่อน ที่เพื่อนทำงานกลุ่มผิดพลาด	3.32	0.74	การเห็นคุณค่า
15	นักเรียนเข้าแถวเป็นระเบียบ รู้ลำดับก่อนหลัง เช่น ส่งงานครู ซื่ออาหารหรือขนม เป็นต้น	3.53	0.49	การเห็นคุณค่า
<b>ด้านการมีจิตสาธารณะต่อสังคม</b>				
16	นักเรียนใช้ไฟฟ้าเท่าที่จำเป็น และปิดทุกครั้งเมื่อเลิกใช้	3.51	0.57	การเห็นคุณค่า
17	เมื่อนักเรียนรับประทานอาหารกลางวันเสร็จแล้ว นักเรียนจะทำความสะอาดโต๊ะรับประทานอาหาร	3.63	0.65	การเห็นคุณค่า
18	นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ของโรงเรียนหรือชุมชน	3.59	0.69	การเห็นคุณค่า
19	นักเรียนอาสาทากวาดหรือทำความสะอาดห้องพิเศษต่าง ๆ ที่ไม่ใช่หน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ	3.59	0.66	การเห็นคุณค่า
20	นักเรียนยอมรับและปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน	3.38	0.51	การเห็นคุณค่า
<b>เฉลี่ยรวม</b>		<b>3.45</b>	<b>0.08</b>	<b>การเห็นคุณค่า</b>

จากตาราง 11 พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมจิตสาธารณะหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 จิตผ่องใส ใจสาธารณะ ในภาพรวมมีพฤติกรรมอยู่ในระดับขั้นการเห็นคุณค่า ( $\bar{x}$  = 3.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่นักเรียนมีระดับคะแนนมากที่สุด คือ นักเรียนนำสิ่งของมาบริจาค เมื่อโรงเรียนร้องขอ ( $\bar{x}$  = 3.80) รองลงมา คือ นักเรียนแจ้งให้ครู หรือภารโรงทราบเมื่อพบสมบัติต่าง ๆ ของส่วนรวมชำรุดเสียหายเพื่อจะได้ซ่อมแซม ( $\bar{x}$  = 3.71) และข้อที่มีระดับคะแนนน้อยที่สุด คือ เมื่อรับประทานอาหารกลางวันเสร็จนักเรียนจะเก็บล้างภาชนะของโรงเรียน ( $\bar{x}$  = 3.20)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ข้อมูลด้านการมีจิตสาธารณะ  
หลังการเรียนรู้นิเทศที่ 2

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ขั้นพฤติกรรม
<b>ด้านการมีจิตสาธารณะในตนเอง</b>				
1	นักเรียนใช้สิ่งของต่าง ๆ ของโรงเรียนอย่างประหยัด ใช้แค่เพียงพอกับการใช้งานเท่านั้น	4.01	0.52	การจัดระบบ
2	นักเรียนแจ้งให้ครูหรือภารโรงทราบเมื่อพบสมบัติ ต่าง ๆ ของส่วนรวมชำรุดเสียหายเพื่อจะได้ซ่อมแซม	3.98	0.55	การจัดระบบ
3	เมื่อรับประทานอาหารกลางวันเสร็จนักเรียนจะ เก็บล้างหรือเก็บภาชนะของโรงเรียนให้เรียบร้อย	4.07	0.43	การจัดระบบ
4	นักเรียนทิ้งขยะลงถังขยะหรือในที่ที่รองรับ	3.99	0.55	การจัดระบบ
5	นักเรียนทำหน้าที่เวรหรือเขตรับผิดชอบ	3.98	0.49	การจัดระบบ
6	นักเรียนร่วมทำงานกลุ่มด้วยความเต็มใจ	3.42	0.63	การจัดระบบ
7	นักเรียนไม่ขีดเขียนโต๊ะหรือเก้าอี้นักเรียน	4.02	0.52	การจัดระบบ
8	นักเรียนไม่ฉีกหรือขีดเขียนหนังสือที่ยืมเรียนหรือ หนังสือห้องสมุด	4.08	0.47	การจัดระบบ
<b>ด้านการมีจิตสาธารณะต่อผู้อื่น</b>				
9	นักเรียนช่วยแบ่งปันสิ่งของให้กับเพื่อนที่ขาดแคลน เช่น กระดาษ ปากกา ยางลบ เป็นต้น	3.90	0.45	การจัดระบบ
10	นักเรียนนำสิ่งของหรือเงินมาบริจาค เมื่อโรงเรียนร้องขอ	3.97	0.38	การจัดระบบ
11	เมื่อครูต้องการความช่วยเหลือ นักเรียนจะรับอาสา ช่วยเหลืองานครูทันที	4.14	0.44	การจัดระบบ
12	นักเรียนรับอาสาเพื่อนในการเก็บหรือรวบรวมงานส่งครู	4.09	0.49	การจัดระบบ
13	นักเรียนชื่นชมยินดีเมื่อเพื่อนได้รับรางวัล	3.98	0.34	การจัดระบบ

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ขั้นพฤติกรรม
	<b>ด้านการมีจิตสาธารณะต่อผู้อื่น</b>			
14	นักเรียนไม่โกรธหรือต่อว่าเพื่อน ที่เพื่อนทำงานกลุ่มผิดพลาด	3.98	0.48	การจัดระบบ
15	นักเรียนเข้าแถวเป็นระเบียบ รู้ลำดับก่อนหลัง เช่น ส่งงานครู ซื่ออาหารหรือขนม เป็นต้น	3.91	0.47	การจัดระบบ
	<b>ด้านการมีจิตสาธารณะต่อสังคม</b>			
16	นักเรียนใช้ไฟฟ้าเท่าที่จำเป็น และปิดทุกครั้งเมื่อเลิกใช้	3.97	0.52	การจัดระบบ
17	เมื่อนักเรียนรับประทานอาหารกลางวันเสร็จแล้ว นักเรียนจะทำความสะอาดโต๊ะรับประทานอาหาร	3.83	0.46	การจัดระบบ
18	นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ของโรงเรียนหรือชุมชน เช่น ทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน วัด อเนกมัยหรือชุมชนบริเวณรอบๆ โรงเรียน	4.13	0.48	การจัดระบบ
19	นักเรียนอาสากวาดหรือทำความสะอาดห้องพิเศษต่างๆ ที่ไม่ใช่หน้าที่ที่รับผิดชอบ	3.96	0.59	การจัดระบบ
20	นักเรียนยอมรับและปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน	3.92	0.37	การจัดระบบ
<b>เฉลี่ยรวม</b>		<b>3.97</b>	<b>0.07</b>	การจัดระบบ

จากตาราง 12 พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมจิตสาธารณะหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ชุมชนสวยด้วยจิตสาธารณะ ในภาพรวมมีพฤติกรรมอยู่ในระดับขั้นการจัดระบบ ( $\bar{x} = 3.97$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีระดับคะแนนมากที่สุด คือ เมื่อครูต้องการความช่วยเหลือ นักเรียนจะรับอาสาช่วยเหลืองานครูทันที ( $\bar{x} = 4.14$ ) รองลงมา คือ นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ของโรงเรียนหรือชุมชน เช่น ทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน วัด อเนกมัยหรือชุมชนบริเวณรอบๆ โรงเรียน ( $\bar{x} = 4.13$ ) ข้อที่มีระดับคะแนนน้อยที่สุด คือ นักเรียนร่วมทำงานกลุ่มด้วยความเต็มใจ ( $\bar{x} = 3.42$ )

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ข้อมูลด้านการมีจิตสาธารณะ  
หลังการเรียนรู้นิเทศที่ 3

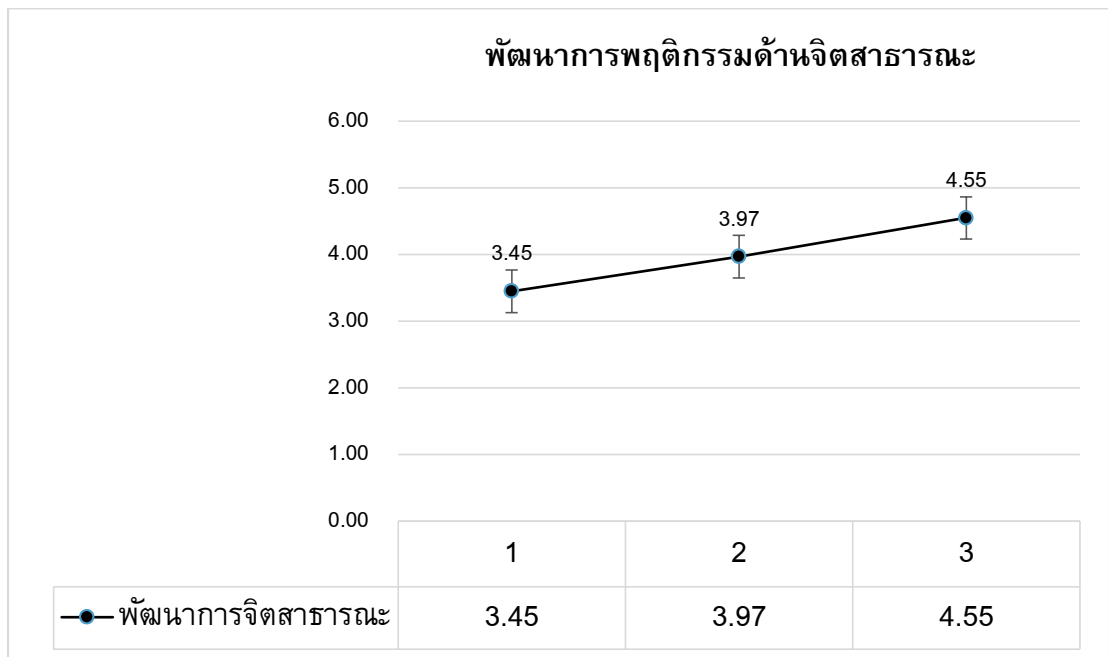
ข้อ ที่	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ขั้นพฤติกรรม
	<b>ด้านการมีจิตสาธารณะในตนเอง</b>			
1	นักเรียนใช้สิ่งของต่าง ๆ ของโรงเรียนอย่างประหยัด ใช้แค่เพียงพอกับการใช้งานเท่านั้น	4.57	0.31	พัฒนาเป็นลักษณะนิสัย
2	นักเรียนแจ้งให้ครูหรือภารโรงทราบเมื่อพบสมบัติ ต่าง ๆ ของส่วนรวมชำรุดเสียหายเพื่อจะได้ซ่อมแซม	4.59	0.25	พัฒนาเป็นลักษณะนิสัย
3	เมื่อรับประทานอาหารกลางวันเสร็จนักเรียนจะ เก็บล้างหรือเก็บภาชนะของโรงเรียนให้เรียบร้อย	4.68	0.33	พัฒนาเป็นลักษณะนิสัย
4	นักเรียนทิ้งขยะลงถังขยะหรือในที่ที่รองรับ	4.66	0.25	พัฒนาเป็นลักษณะนิสัย
5	นักเรียนทำหน้าที่เวรหรือเขตรับผิดชอบ	4.49	0.33	การจัดระบบ
6	นักเรียนร่วมทำงานกลุ่มด้วยความเต็มใจ	4.56	0.31	พัฒนาเป็นลักษณะนิสัย
7	นักเรียนไม่ขีดเขียนโต๊ะหรือเก้าอี้นักเรียน	4.61	0.33	พัฒนาเป็นลักษณะนิสัย
8	นักเรียนไม่ฉีกหรือขีดเขียนหนังสือที่ยืมเรียนหรือ หนังสือห้องสมุด	4.48	0.29	การจัดระบบ
	<b>ด้านการมีจิตสาธารณะต่อผู้อื่น</b>			
9	นักเรียนช่วยแบ่งปันสิ่งของให้กับเพื่อนที่ขาดแคลน เช่น กระดาษ ปากกา ยางลบ เป็นต้น	4.52	0.32	พัฒนาเป็นลักษณะนิสัย
10	นักเรียนนำสิ่งของหรือเงินมาบริจาค เมื่อโรงเรียนร้องขอ	4.46	0.29	การจัดระบบ
11	เมื่อครูต้องการความช่วยเหลือ นักเรียนจะรับอาสา ช่วยเหลืองานครูทันที	4.58	0.30	พัฒนาเป็นลักษณะนิสัย
12	นักเรียนรับอาสาเพื่อนในการเก็บหรือรวบรวมงาน ส่งครู	4.63	0.31	พัฒนาเป็นลักษณะนิสัย
13	นักเรียนชื่นชมยินดีเมื่อเพื่อนได้รับรางวัล	4.52	0.29	พัฒนาเป็นลักษณะนิสัย

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ขั้นพฤติกรรม
<b>ด้านการมีจิตสาธารณะต่อผู้อื่น</b>				
14	นักเรียนไม่โกรธหรือต่อว่าเพื่อน ที่เพื่อนทำงานกลุ่มผิดพลาด	4.63	0.23	พัฒนาเป็นลักษณะนิสัย
15	นักเรียนเข้าแถวเป็นระเบียบ รู้ลำดับก่อนหลัง เช่น ส่งงานครู ชื้ออาหารหรือขนม เป็นต้น	4.50	0.32	การจัดระบบ
<b>ด้านการมีจิตสาธารณะต่อสังคม</b>				
16	นักเรียนใช้ไฟฟ้าเท่าที่จำเป็น และปิดทุกครั้งเมื่อเลิกใช้	4.49	0.31	การจัดระบบ
17	เมื่อนักเรียนรับประทานอาหารกลางวันเสร็จแล้ว นักเรียนจะทำความสะอาดโต๊ะรับประทานอาหาร	4.44	0.28	การจัดระบบ
18	นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ของโรงเรียนหรือชุมชน เช่น ทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน วัด อนามัยหรือชุมชนบริเวณรอบๆ โรงเรียน	4.53	0.29	พัฒนาเป็นลักษณะนิสัย
19	นักเรียนอาสากวาดหรือทำความสะอาดห้องพิเศษต่างๆ ที่ไม่ใช่หน้าที่ที่รับผิดชอบ	4.61	0.26	พัฒนาเป็นลักษณะนิสัย
20	นักเรียนยอมรับและปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน	4.54	0.28	พัฒนาเป็นลักษณะนิสัย
<b>เฉลี่ยรวม</b>		<b>4.55</b>	<b>0.03</b>	<b>พัฒนาเป็นลักษณะนิสัย</b>

จากตาราง 13 พบว่านักเรียนมีจิตสาธารณะหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 จิตสาธารณะ จิตแห่งความดี ในภาพรวมมีพฤติกรรมอยู่ในระดับขั้นการพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย ( $\bar{x}$  = 4.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักเรียนมีระดับคะแนนมากที่สุด คือ เมื่อรับประทานอาหารกลางวันเสร็จนักเรียนจะเก็บล้างหรือเก็บภาชนะของโรงเรียนให้เรียบร้อย ( $\bar{x}$  = 4.68) รองลงมา คือ นักเรียนทิ้งขยะลงถังขยะหรือในที่ที่รองรับ ( $\bar{x}$  = 4.66) และข้อที่มีระดับคะแนนน้อยที่สุด คือ เมื่อนักเรียนรับประทานอาหารกลางวันเสร็จแล้ว นักเรียนจะทำความสะอาดโต๊ะรับประทานอาหาร ( $\bar{x}$  = 4.44)





ภาพ 3 แสดงพัฒนาการด้านพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะ

จากภาพ 3 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนมีพฤติกรรมจิตสาธารณะหลังการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะเพิ่มขึ้นตามลำดับ ซึ่งจากการจัดการเรียนรู้ในหน่วยที่ 1 ถึงหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 พบว่านักเรียนพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะ จากขั้นการเห็นคุณค่า ( $\bar{x} = 3.45$ ) มาเป็นขั้นการจัดระบบ ( $\bar{x} = 3.97$ ) และสามารถเป็นขั้นพัฒนาเป็นนิสัย ( $\bar{x} = 4.55$ )

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พัฒนาการด้านการมีจิตสาธารณะ ทั้ง 3 ด้าน

พฤติกรรม จิตสาธารณะ	หน่วยการเรียนรู้ที่									รวม		
	1			2			3					
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
ในตนเอง	3.40	0.20	เห็น คุณค่า	3.96	0.25	การ จัดระบบ	4.58	0.12	พัฒนา เป็นนิสัย	3.98	0.07	การ จัดระบบ
ต่อผู้อื่น	3.44	0.25	เห็น คุณค่า	4.00	0.16	การ จัดระบบ	4.55	0.13	พัฒนา เป็นนิสัย	4.00	0.06	การ จัดระบบ
ต่อสังคม	3.54	0.33	เห็น คุณค่า	3.96	0.25	การ จัดระบบ	4.52	0.11	พัฒนา เป็นนิสัย	4.01	0.11	การ จัดระบบ

จากตาราง 14 แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีพัฒนาการด้านจิตสาธารณะทั้ง 3 ด้าน คือจิตสาธารณะในตนเอง จิตสาธารณะต่อผู้อื่นและจิตสาธารณะต่อสังคมหลังการจัดกิจกรรม การเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้จำนวน 3 หน่วยการเรียนรู้ เพิ่มขึ้นตามลำดับ

ในส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลในการพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะ โดยการใช้กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลระหว่างการทดลอง จากบันทึกหลังการสอนของครูผู้สอน ข้อมูลการสะท้อนความคิดเห็นของนักเรียนต่อกิจกรรม ข้อมูลในบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน ได้รายละเอียดดังนี้

1. นักเรียนมีการทำงานเป็นกลุ่ม สามารถรับบทบาทของการเป็นผู้นำ ผู้ตาม ทำให้ นักเรียนมีคุณธรรม มีคุณลักษณะเป็นผู้นำและมีพฤติกรรมด้านจิตสาธารณะ
2. นักเรียนทุกคนได้ฝึกกิจกรรมจิตสาธารณะและเป็นผู้มีพฤติกรรมจิตสาธารณะ สามารถปฏิบัติได้จริง
3. นักเรียนเกิดจิตสาธารณะในการมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาโรงเรียน มีจิตอาสา สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้
4. นักเรียนแต่ละกลุ่มได้ร่วมมือกันปฏิบัติและเรียนรู้ตามความสมัครใจ

**ตอนที่ 4 เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อการใช้กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ  
สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา  
ขั้นพื้นฐาน**

ผู้วิจัยได้ทำการประเมินความคิดเห็นต่อการใช้กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ  
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน  
ซึ่งถามความคิดเห็นในประเด็นทั้งหมด 4 ด้าน คือ 1) ด้านความสะดวกในการนำไปใช้ 2) ด้าน  
ความชัดเจนและความเหมาะสม 3) ด้านการบรรลุวัตถุประสงค์ และ 4) ด้านประโยชน์และความ  
คุ้มค่า โดยผู้วิจัยได้สอบถามครูผู้ดำเนินการสอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนขยายโอกาสทาง  
การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15 คน ปรากฏผลดังนี้  
ตาราง 15 จำนวนและร้อยละข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ จำนวน 15 คน

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
<b>เพศ</b>		
ชาย	7	46.7
หญิง	8	53.3
รวม	15	100.0
<b>วุฒิการศึกษา</b>		
ปริญญาตรี	6	40.0
ปริญญาโท	9	60.0
รวม	15	100.0
<b>ประสบการณ์สอน</b>		
ประสบการณ์สอนน้อยกว่า 10 ปี	4	26.7
ประสบการณ์สอน 10-20 ปี	7	46.7
ประสบการณ์สอนมากกว่า 20 ปี	4	26.7
รวม	15	100.0

จากตาราง 15 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ  
53.30 และเป็นเพศชาย จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 46.70 มีวุฒิการศึกษาปริญญาโท จำนวน  
9 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 และวุฒิปริญญาตรี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 และ  
มีประสบการณ์สอนมากกว่า 20 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 26.70 ประสบการณ์สอน 10-20 ปี  
จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 46.70 และประสบการณ์สอนน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็น  
ร้อยละ 26.70

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ข้อมูลความคิดเห็นของครูผู้สอน  
กลุ่มสาระกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนต่อการใช้กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
<b>ด้านความสะดวกในการนำไปใช้</b>				
1.	กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะมีคู่มือในการใช้ ทำให้มีความสะดวกสามารถนำไปใช้	4.87	0.35	มากที่สุด
2.	องค์ประกอบต่างๆ ในกิจกรรมมีครบถ้วนสามารถ นำมาใช้โดยไม่ต้องไปหาเพิ่มเติมจากแหล่งอื่นๆ	4.60	0.51	มากที่สุด
3.	กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสามารถเลือก นำไปจัดกิจกรรมได้ในหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.53	0.52	มากที่สุด
<b>รวม</b>		<b>4.67</b>	<b>0.09</b>	<b>มากที่สุด</b>
<b>ด้านความชัดเจนและความเหมาะสม</b>				
4.	กิจกรรมเสริมสร้างจิตสาธารณะมีขั้นตอนการจัด กิจกรรมที่ชัดเจน	4.67	0.49	มากที่สุด
5.	กิจกรรมเสริมสร้างจิตสาธารณะมีความยากง่าย เหมาะสมกับผู้เรียน	4.47	0.52	มาก
6.	ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้มีการวัดผลและประเมินผล ที่ชัดเจนและเหมาะสม	4.73	0.46	มากที่สุด
<b>รวม</b>		<b>4.62</b>	<b>0.03</b>	<b>มากที่สุด</b>
<b>ด้านการบรรลุวัตถุประสงค์</b>				
7.	นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรม เสริมสร้างจิตสาธารณะ มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม	4.60	0.51	มากที่สุด
8.	กิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ทำให้ ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ที่ปรากฏในหน่วยการ เรียนรู้	4.60	0.51	มากที่สุด

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
9.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมก่อนและหลังแตกต่างกัน	4.60	0.51	มากที่สุด
<b>รวม</b>		<b>4.60</b>	<b>0.00</b>	<b>มากที่สุด</b>
<b>ด้านประโยชน์และความคุ้มค่า</b>				
10.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเสริมสร้าง จิตสาธารณะช่วยให้นักเรียนมีคุณลักษณะดังกล่าว เพิ่มขึ้น	4.87	0.35	มากที่สุด
11.	นอกจากนักเรียนได้เสริมสร้างจิตสาธารณะแล้ว การใช้กิจกรรมเสริมสร้างจิตสาธารณะยังสามารถ ส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านอื่นด้วย	4.80	0.41	มากที่สุด
12.	ห้องเรียนอื่นๆ ในโรงเรียนของท่านสามารถจัด กิจกรรมโดยใช้หน่วยการเรียนรู้ในกิจกรรมเสริมสร้าง จิตสาธารณะได้	4.93	0.29	มากที่สุด
<b>รวม</b>		<b>4.87</b>	<b>0.08</b>	<b>มากที่สุด</b>
<b>เฉลี่ยรวม</b>		<b>4.69</b>	<b>0.04</b>	<b>มากที่สุด</b>

จากตาราง 16 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นต่อการใช้กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{x} = 4.69$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านประโยชน์และความคุ้มค่า ( $\bar{x} = 4.87$ ) รองลงมาคือด้านความสะดวกในการนำไปใช้ ( $\bar{x} = 4.67$ ) และด้านที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการบรรลุวัตถุประสงค์ ( $\bar{x} = 4.60$ )